

Gyrodactylus-bekjempelse

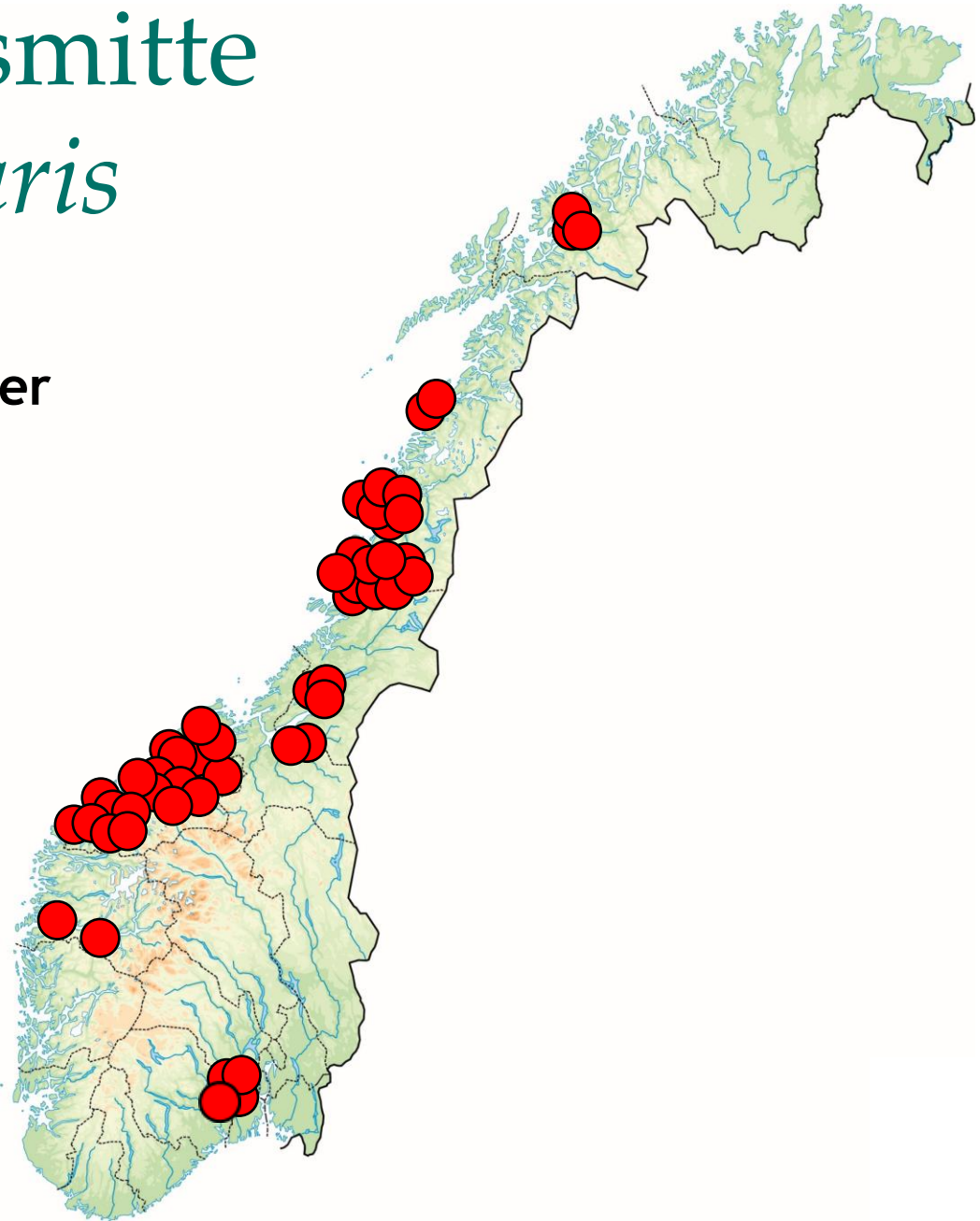
Heidi Hansen

Fiskeseksjonen, Miljødirektoratet

Vassdrag med påvist smitte av *Gyrodactylus salaris*

Totalt 51 vassdrag fordelt på 17 regioner

Viktige hendelser

Bekjempelse

- 🐟 Første bekjempelse med rotenon i 1981
- 🐟 Første handlingsplan i 1986
- 🐟 Flere mislykkede behandlinger på 1990-tallet
- 🐟 Ingen mislykkede rotenonbehandlinger etter endret behandlingsstrategi
- 🐟 Første felles handlingsplan med Mattilsynet (2000)
- 🐟 Utvikling av ny bekjempelsesmetodikk
 - surt aluminium + rotenon i periferien (2000-2010)
 - klormetoden (nyutviklet metode)
- 🐟 NINA-rapport 1456 Kan *Gyrodactylus salaris* utryddes fra Drammensregionen (2018)

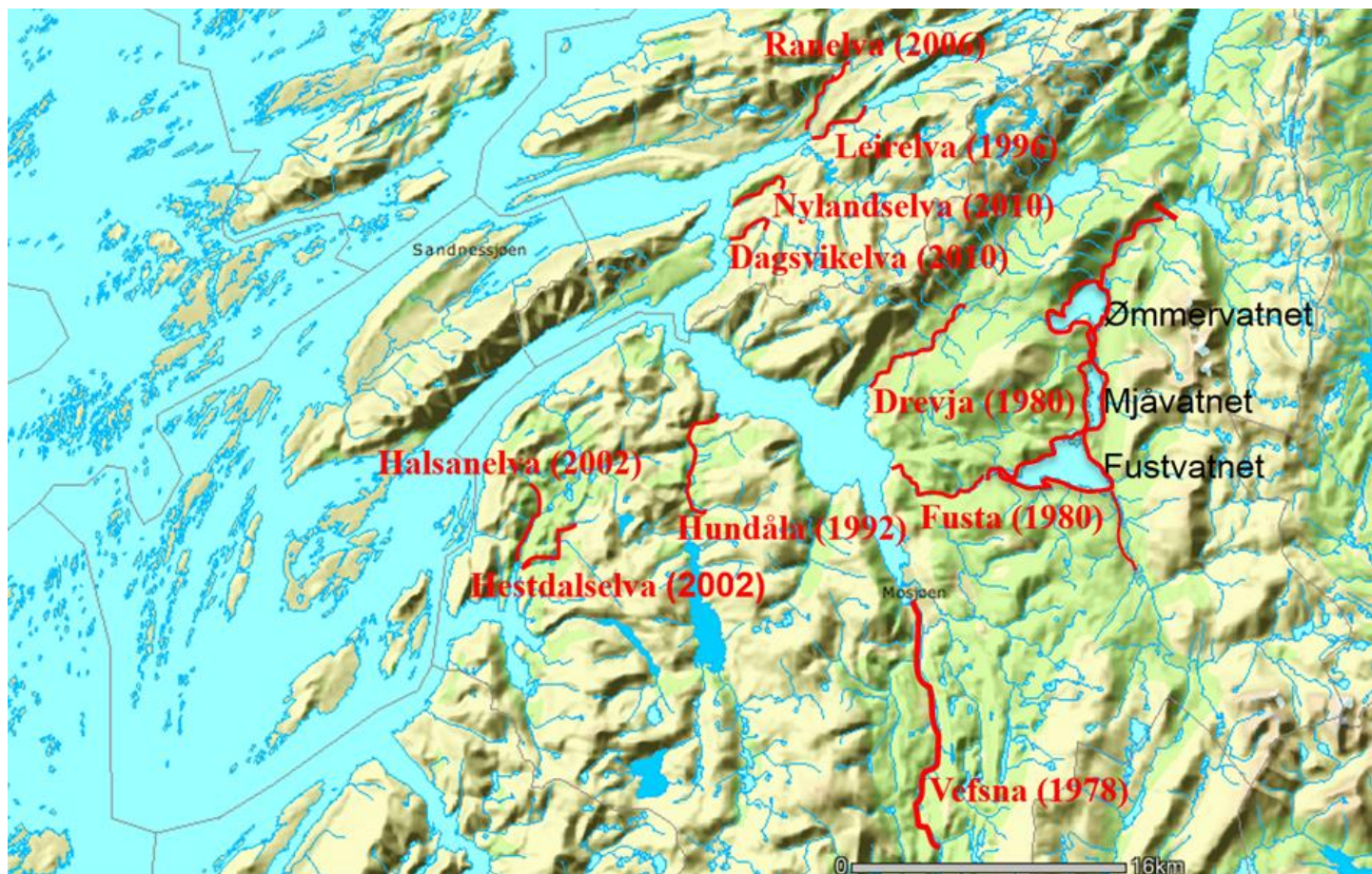
Bevaring

- 🐟 Genbank, bevaring og reetablering

Foto: Veterinærinstituttet

Bekjempelse er mulig

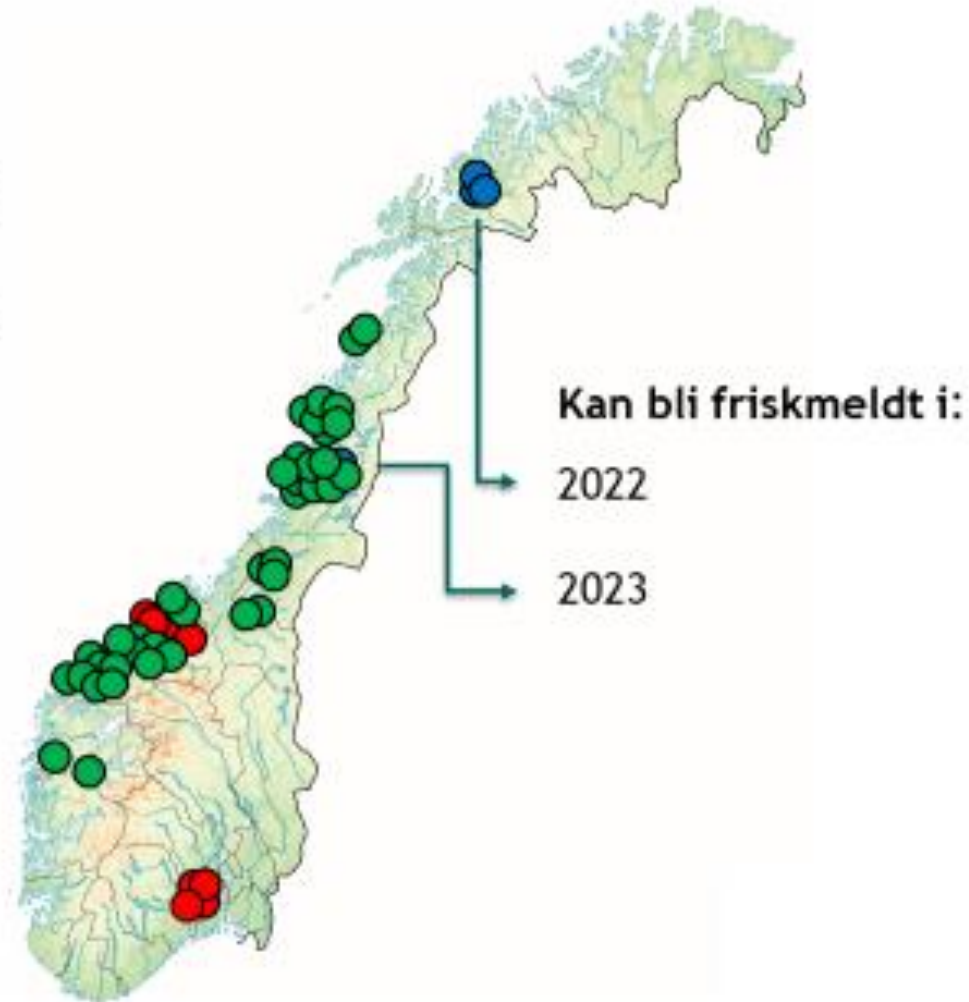
Vefsn-regionen

- 🐟 10 infiserte vassdrag
- 🐟 3 store innsjøer
- 🐟 to behandlinger (2011-2012)
- 🐟 behandlingstid 14 dager
- 🐟 mannskapsbehov ~ 150
- 🐟 total kostnader ~ 150 mill.

Status for bekjempelsesprogrammet

- Behandlet og friskmeldt (39)
- Behandlet, men fortsatt ikke friskmeldt (4)
- Infiserte vassdrag (8)

Totalt 51 infiserte vassdrag

Uten gjennomførte tiltak?

Norsk rødliste for arter 2021

Laks *Salmo salar* Linnaeus, 1758

Vurdert av [ekspertkomité for fisker](#)

Publisert: 24. november 2021

Arten er vurdert til *nær truet* NT for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av reduksjon i populasjonsstørrelse.

Metoder for bekjempelse

Rotenonbehandling

- effektivt, nye behandlingsmetoder som er internasjonalt publisert tatt i bruk
- lang erfaring
- tar livet av all fisk
- krever betydelig bevaringsarbeid

Surt aluminium

- Utviklet over en 10-årsperiode (2000-2010)
- Benyttet metode i Lærdalselva 2011-2012
- Svært krevende metodikk
- Fisken overlever

Klormetoden

- Ny metode fortsatt ikke benyttet til bekjempelse
- Stort potensiale
- Fisken overlever

Driva-regionen

Alt ligger nå til rette for utryddelsesaksjoner i Driva-regionen i 2022 og 2023

Foto: Jarle Steinkjer

Drammen-regionen

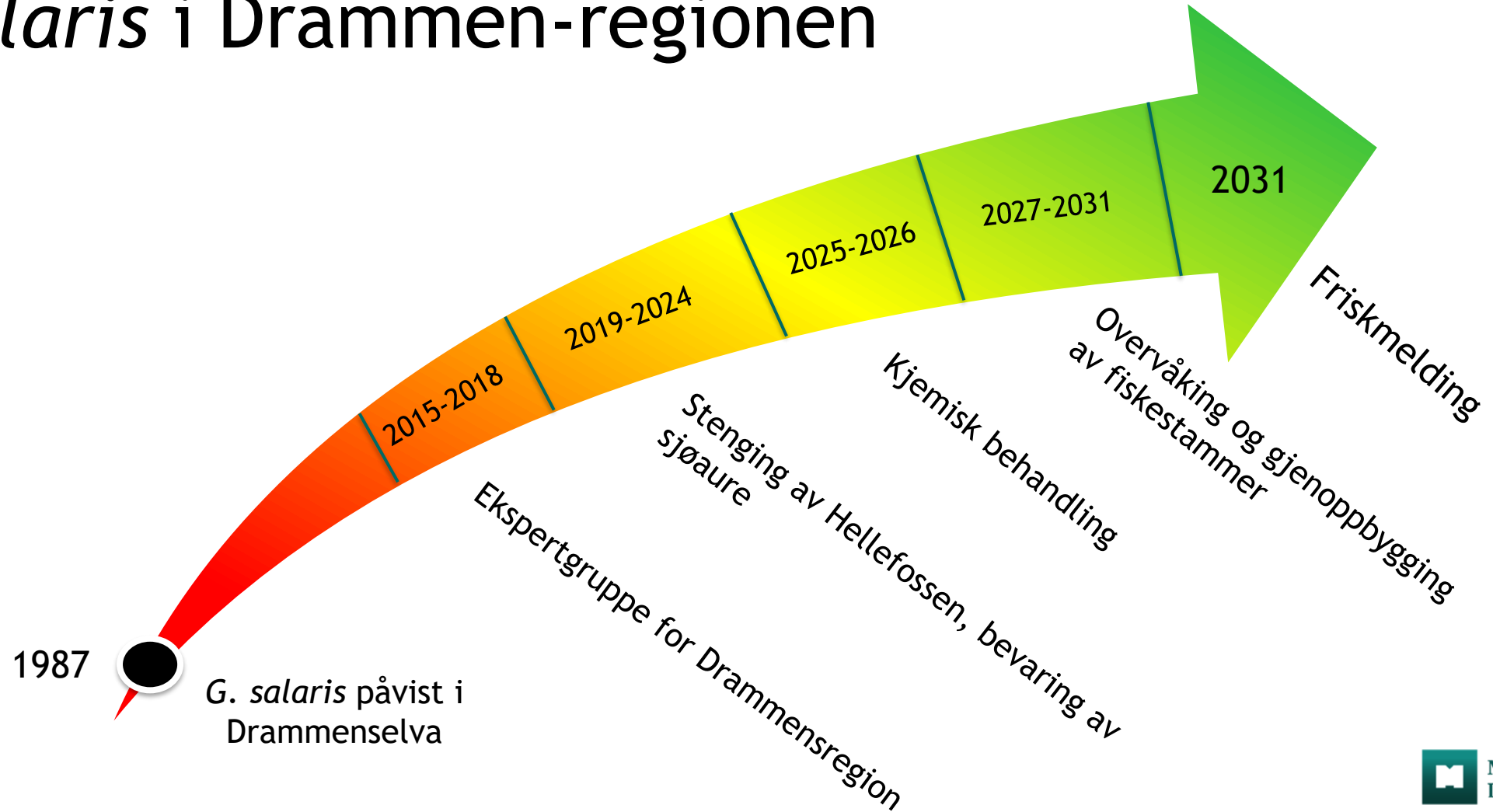

Veien videre

- Gjennomføre nødvendige utredninger for å være klar til behandling
- Kartlegging for å identifisering eventuelle problemer knyttet til selve behandlingen
- Viktig å overvåke forekomst av *G. salaris* i Sande-området
- Foreta en vurdering av bevaringsbehovet ved ulike scenarier
- Første mulige behandlingstidspunkt 2025-2026

Foto: Anders Lamberg

Tentativ tidslinje for bekjempelse av *G. salaris* i Drammen-regionen

Økonomiske vurderinger

Kostnadskrevende prosjekt
~ 1,1 milliard kroner

Bekjempelse av *G. salaris* og
reetablering av fiske er
EN SVÆRT LØNNSOM
ressursbruk.

